

Kručinka chlupatá

Genista pilosa L.

Stupeň ohrožení: C4

syn.: *Genista repens* Lam., *Cytisus pilosus* (L.) Vis.

POPIS

Drobný keřík s plazivými zelenými slabě podélně rýhovanými větvemi, zřídka dosahující výšky až 30 cm. Délka větví nepřesahuje 50 cm. Listy střídavé, jednoduché, podlouhlé, 5-10 mm dl., po 1 nebo ve svazečcích po 2-4 na drobných brachyblastech. Listy na obou stranách stříbřitě chlupaté, někdy na líci olysalé a potom jen na okraji výrazně chlupaté. Květy sytě žluté, pavéza a člunek na povrchu krátce chlupaté, křídla lysá, blizna hřebenitá. Lusk v době zralosti hnědý, 10-30 mm dl., přitiskle-odstále chlupatý, semena 2-3 mm v průměru, bez strofioly.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Druh preferuje propustné, někdy až písčité, často mělké půdy s nízkým pH, většinou jsou to i kamenité svahy nebo přímo vystupující skalnatý podklad. Za velmi výjimečné lze považovat některé výskyty na bazických (-alkalických, ultrabazických) substrátech. Roste jak na plně osluněných lokalitách, tak na lesních lemech a světlinách nebo na pastvinách. Snáší značně extrémní biotopy skalní stepi, na druhé straně i slabý zástín v podrostu řídkých borů nebo světlých listnatých rozvoněných lesů v zaříznutých údolích jihozápadní Moravy. Nejčteněji se vyskytuje na svazích s jižní, příp. JZ-JV expozicí. Z hlediska altitudinálního rozpětí leží převážná většina lokalit v nadmořských výškách 200-400 m n.m. Vyhýbá se hlubším hlinitým podkladům typu karpatského flyše nebo vátých písků, kde totálně chybí. Konkurenčně slabý druh.

Cenologicky se zapojuje do společenstev svazů *Euphorbio-Callunion* (květnatá vřesoviště), skalní stepi *Alyso-Festucion pallentis*, společenstva mělkých drolin *Hyperico-Scleranthion* a kyselých doubrav *Genisto germanicae-Quercion*. Výjimečné jsou výskyty na hadcích ve sv. *Asplenio cuneifolii-Armerion serpentini*, případně v navazujících borech.

ROZŠÍŘENÍ

Areál: evropský, subatlantsko-submediteránní druh, zasahující v rámci areálu i do horských poloh Pyrenejí, Apenin i balkánských pohoří. Alpám se vyhýbá. Drobné arely jsou v Katalánsku a v Anglii, mimo JV okraj areálu leží drobná arela v Bulharsku. Na sever zasahuje nejdále do jižního Švédska.

V ČR je hojně rozšířen v JV předhůří Čsm. vrchoviny, zvláště v zaříznutých údolích JZ Moravy. Ojediněle zjištěn v jižní části Čsm. vrchoviny, jihočeské lokality jsou sekundární. Mylné údaje pocházejí ze sprašových lokalit Hustopečska a východní Moravy, z Pavlovských vrchů, taktéž mylné jsou všechny lokality severomoravské. Na území Čech primárně chybí.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

Na nelesních lokalitách zarůstání dřevinami, invaze či expanze aktivních druhů a absence jakéhokoliv managementu; na zastíněných lokalitách zvýšení pokryvnosti dřevin příp. nevhodná skladba stromového patra (vliv hospodaření v lesích).

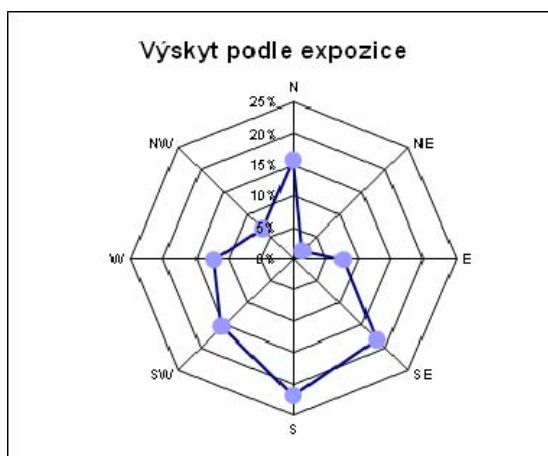
SEZNAM LITERATURY:

GIBBS P. E., 1966. *Revision of the genus Genista*. Not. Roy. Bot. Gard. Edinburg 27: 11-99

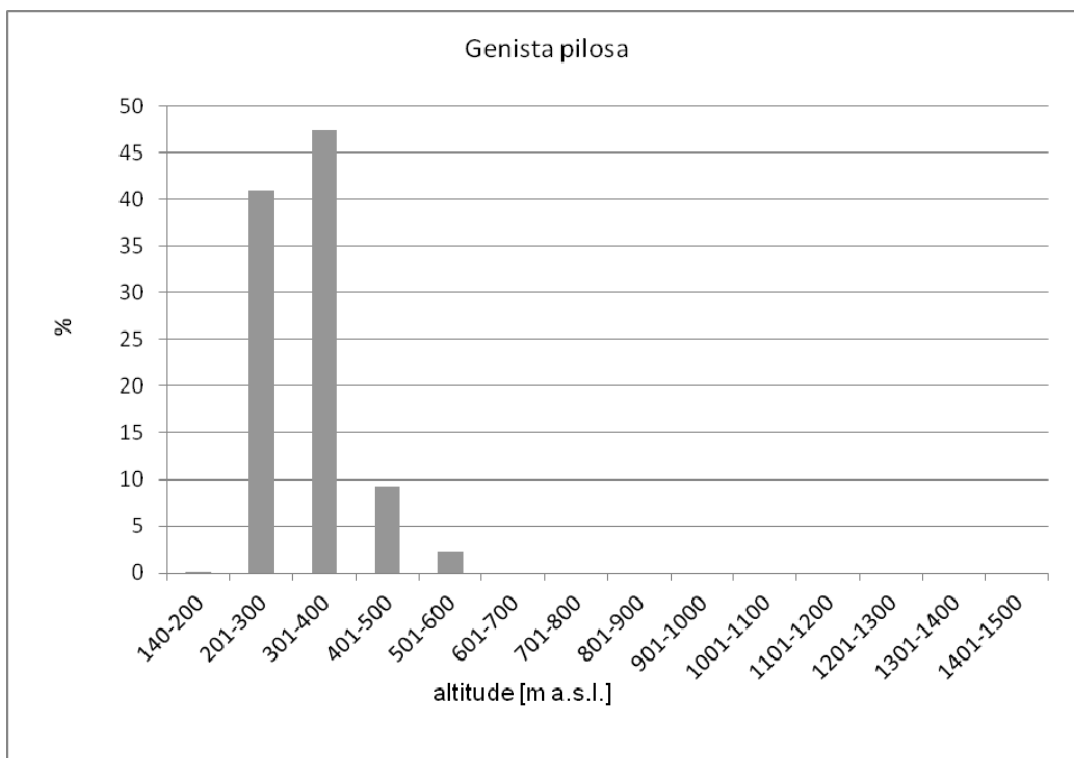
CHYTRÝ M., 1991. *Phytosociological notes on the xerophilous oak forests with Genista pilosa in south-western Moravia*. Preslia 63: 193-204

SKALICKÁ A., 1967. *Taxonomische Studie über die Arten der Gattung Corothamnus (W. D. J. Koch) C. B. Presl*. Preslia 39: 10-29

SKALICKÁ A., 1968. *Corothamnus procumbens (W. et K.) C. B. Presl, kručinkovec poléhavý, na území ČSSR*. Acta Musei Siles., ser. C, 1968: 51-68

Výskyt podle nadmořské výšky

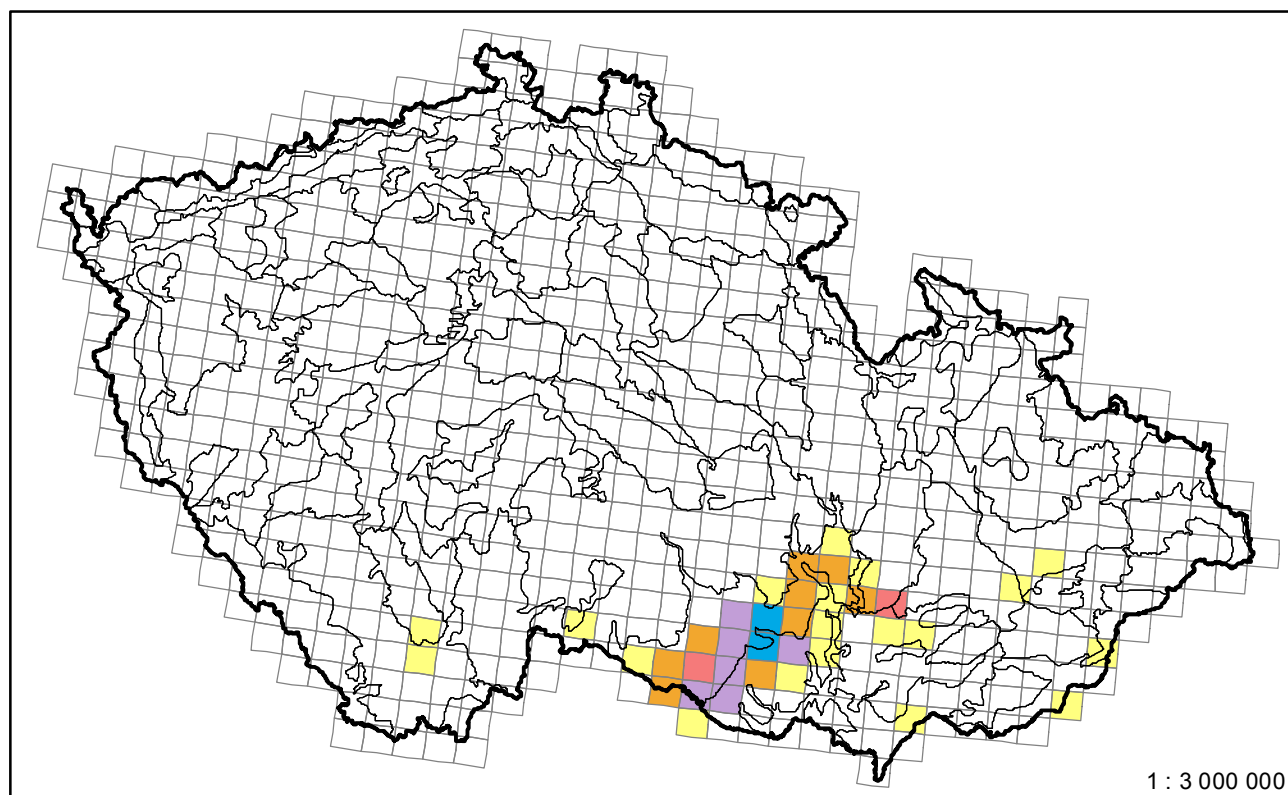

Výskyt podle SLT

	extreme			acid				trophic						humus enriched			water enriched			gleying			wet		turf
	X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	W	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9																									
8																									
7																									
6																									
5																									
4					2			1												1					
3					3		7	6	1	1	1	1	1		1										
2		3			13	4	6	4		2	2		1												
1		8		2	14			2		5			7												
0	3									1															

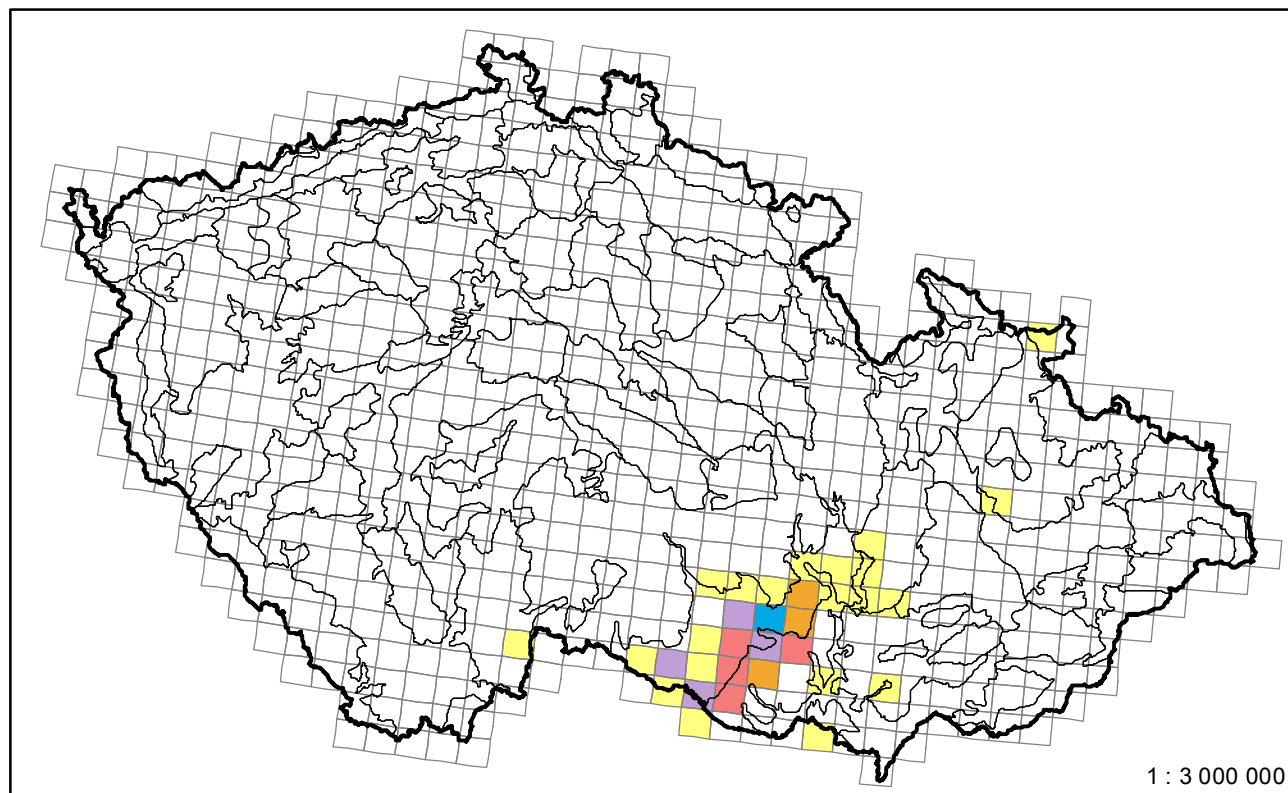

Výskyt do roku 2000

počet lokalit 1 - 3 4 - 9 10 - 17 18 - 56 57 - 80

Výskyt po roce 2001

počet lokalit 1 - 7 8 - 15 16 - 42 43 - 96 137